

CROSS CLUBMOBILE

Merginos iš Bostono

ROMANAS

JANE HEALEY

TYTO ALBA

J A N E H E A L E Y

*Merginos
iš Bostono*

Romanas

Iš anglų kalbos vertė

Rita Kaminskaitė

VILNIUS 2021

Jane HEALEY
THE BEANTOWN GIRLS
Lake Union Publishing,
Seattle, 2019

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

Šį leidinį draudžiama atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo originalą ar kopijas: parduoti, nuomoti, teikti panaudai ar kitaip perduoti nuosavybėn.

Draudžiama šį kūrinį, esantį bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti visiems prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

Text copyright © 2019 by Jane Healey

All rights reserved.

© „Dog Eared Design“, viršelio dizainas

© Rita Kaminskaitė, vertimas į lietuvių kalbą, 2021

© „Tyto alba“, 2021

ISBN 978-609-466-537-0

PIRMAS SKYRIUS

*1944 metų liepos 14 diena
Niujorkas*

Dotė, Vivė ir aš stovėjome ant „Karalienės Elžbietos“ denio, apsuptos poros dešimčių Raudonojo Kryžiaus darbuotojų ir šimtų Jungtinių Valstijų kareivių. Kadaisė didingas kruizinis laivas, dabar buvo perdažytas nuobodžia pilka spalva, kaip ir pridera plukdančiam kareivius, ir baigė ruoštis kelionei į Europą.

Mes trise džiaugėmės šventine nuotaika: žmonės apačioje, prieplaukoje, mojavo keleiviams ir šūkčiojo paskutinius atsisveikinimo žodžius mylimiesiems laive. Su savo šeimomis atsisveikinome Bostone prieš šešias savaites, bet mojavome ir šypsojomės nepažįstamiesiems, linkintiems mums sėkmės.

– Turiu pasakyti, kad su šiomis naujomis uniformomis atrodomė labai dailiai, – pasakė Dotė, pasitaisydama šviesiai mėlynos spalvos Raudonojo Kryžiaus kepuraitę, paskui nužvelgė mane ir Vivę ir pritariamai linktelėjo. – Fiona, ši spalva išryškina pilkas tavo akis.

– Ačiū, Dote, – padėkojau. – Sutinku, uniformos neblogos.

– Išskyrus šituos patogius juodus batus, kuriuos jie mums rekomendavo nusipirkti, – purkštelėjo Vivė, rūgščiu veidu pa-

žvelgusi žemyn. – Jie siaubingi. Visiškai nemadingi. Taip, bet uniformos stebėtinai elegantiškos.

– Brangutės, jūs visos atrodote labiau nei elegantiškos, – pasakė greta stovintis kareivis ir, įbedęs akis į Dotę, švilptelėjo.

Du jo draugai pritardami linktelėjo. Atrodė ką tik baigę vidurinę. Kiek daug šių naujokų atrodė tarsi būtų persirengę tėvų uniformomis. Bet Dotė vis tiek tirštai nuraudo ir nusigręžė.

– Dieve, Dote, bent jau padėkotum, – sušnibždėjo Vivė niuktelėjusi draugę. – Ji sako tau ačiū, mielas, – nusišypsojo kareiviui Vivė, ir dabar nuraudo jis.

– Ji teisi, – pasakiau. – Akivaizdu, tai ne paskutinis komplimentas, kurį išgirsi iš kareivio. Geriau jau pratinkis.

Dotė jau norėjo atsakyti, bet kariuomenės orkestras priplaukoje ėmė griaudėti dainą „Over there“* ir triukšminga kareivių grupė kitapus mūsų pradėjo dainuoti taip garsiai, kad tapo sunku susišnekėti.

Pažvelgiau į denius virš mūsų, šimtai vyrų stovėjo užsikvempę ant turėklų kaip mes ir atsisveikindami mojavo miniai. Jie stumdėsi ir juokėsi, stengdamiesi po demonstratyvia drąsa paslėpti jaudulį.

Ir tada denyje virš mūsų tarp kitų vyrų išvydau savo sužadėtinį, jaunesnįjį leitenantą Denį Barkerį. Nors buvo karšta, mano rankų oda pašiurpo ir apsvaigo galva. Aukštas, šviesiaplaukis, su Jungtinių Valstijų armijos karinių oro pajėgų uniforma atrodė nepaprastai dailus. Jis taip pat šypsojosi ir mojavo žemiau esančiai miniai, ir aš vos susilaikiau neriktelėjusi jo vardo ir neužbėgusi į viršų. Taip to troškau, kad maudė

* George'o M. Cohano 1917 m. sukurta daina, itin populiari Amerikoje Pirmojo ir Antrojo pasaulinių karų metais.

širdis. Bet neriktelėjau, nes giliai širdyje žinojau. Tai ne jis. To negalėjo būti. Prieš daugiau nei aštuonis mėnesius Denis Barkeris buvo paskelbtas dingusiu be žinios, pašautas danguje virš Vokietijos.

Kurtinanti laivo sirena pranešė apie išvykimą iš prieplaukos, ir dainuoti ėmė dar daugiau kareivių. Bandydama grįžti į tikrovę įsikibau į turėklą taip, kad net krumpliai pabalo, laimei, Dotė ir Vivė to nepastebėjo. Karštligiškai mėginau numalšinti viduje kylančią paniką. Papurčiau galvą ir kelis kartus sumirksėjau. Kai vėl pakėliau akis, supratau, kad kareivis, kurį galėjau prisiekti esant Deniu, tik į jį panašus, ir tas apgaulingas jausmas atlėgo. Jis buvo aukštas ir šviesiaplaukis kaip Denis, bet aštrių, kampuotų veido bruožų, visai ne kaip mano sužadėtinio.

Niujorke buvo karšta liepos diena, vandenyno ore tvyrojo dyzelino, cigarečių ir pigaus odekolono kvapai. Nežinau, ar atmosfera buvo tokia slegianti dėl drėgmės, ar dėl laive kartu su mumis esančių šimtų kareivių, kurie šokinėdami šūkčiojo paskutinius atsisveikinimo žodžius prieš išvykdami į karą.

Kai kurios moterys minioje pravirko, spausdamos rankose nosinaites, ir paskutinį kartą stengėsi pažvelgti į brangius sūnus, brolius ir mylimuosius, kad galėtų juos prisiminti dar daug ateinančių mėnesių. Širdis vėl apsunko nuo sielvarto, kurį pastaruosius kelis mėnesius šiek tiek pavyko numalšinti. Bet dabar, kai išplaukėme į Europą, visa tai vėl atgijo. „O Dieve, – pagalvojau. – O jei visa tai tik didžiulė klaida?“

Pajutau, kaip veidas ima degti, pamaniau, kad apsivemsiu. Trūktelėjau už rankos Dotę. Vivė apžavėjo kelis šalia stovinčius vyrus, pasakodama, kaip mokėsi žaisti stalo tenisą per paskutinius mūsų mokymus Kolumbijos apygardoje.

– Man reikia į tualetą, – sukuždėjau Dotei į ausį. – Šiek tiek negra.

– Baik, dar ankstoka sirgti, Fiona, – tarė Dotė. – Net neišplaukėme iš uosto. Fiona? Fiona! – šūktelėjo man pavymui Dotė, nes užspaudusi delnu burną sprukau taip greitai, kaip tik sugebėjau prasibrauti pro kareivių minią.

Gal tuzinas vyrų man spraudžiantis sušuko: „Sveika, lėlyte!“, „Kas atsitiko, strazdanotoji?“ Keli maloniai paklausė, ar man viskas gerai.

Pagaliau radau tualetą po laiptais į viršutinį denį. Užtrenkiau duris ir užsirakinau, apšlaksčiau veidą vandeniu ir dar kartą giliai įkvėpiau. Mažame apskritame veidrodyje atrodžiau dar blyškesnė nei įprastai, strazdanos aplink nosį išryškėjo. Stipriau prisisegiau smeigtukais naują kepuraitę ir išlyginau neseniai kirptus plaukus iki pečių. Tik tada pastebėjau, kad dreba rankos. Atidariau mažą iliuminatorių virš tualetu, kad įleisčiau šiek tiek oro, ir susmukau ant grindų. Nevėmiau, bet pirmą kartą per daugelį mėnesių pravirkau.

Kovo mėnesį leidau Vivei ir Dotei ištempti mane į dieninį „Džeinės Eir“ seansą su Orsonu Velsu ir Džoana Fontein*. Šis romanas visada buvo vienas mano mėgstamiausių, todėl sutikau, nors nenoriai. Prieš prasidedant filmui, parodė trumpą kino kroniką. Ekrane sumirgėjo žodžiai: „Dabar labiau nei bet kada tavo Raudonasis Kryžius yra šalia“ ir pasirodė pažįstama figūra kareivio, stovinčio šalia moters su Raudonojo Kryžiaus uniforma, tokia pat, kokią vilkėjau šiandien. Paskui rodė filmuotą medžiagą apie Raudonojo Kryžiaus spurgų automobilių merginas, padedančias kariuomenei visoje Europoje.

* Garsūs to meto amerikiečių aktoriai.

Tada – trijulę šių merginų Italijoje ir dar daugiau filmuotų vaizdų iš Šiaurės Afrikos, kur merginos iš perdaryto sunkvežimio maloniai tiekė kariams kavą ir spurgas. Buvo ir kitų scenų, kuriose šios merginos leido muzikinius įrašus ir šoko su kareiviais džiterbagą subombarduotų pastatų fone. Pasigirdo balsas:

„Mūsų Raudonojo Kryžiaus spurgų automobilių merginos turi būti netekėjusios, baigusios koledžą ir vyresnės nei dvidešimt penkerių metų. Jos atrenkamos pagal išvaizdą, išsilavinimą ir asmenines savybes. Turi būti stabilios psichikos, gebėti bendrauti ir būti draugiškos.“

Matant tas merginas, keliaujančias ir iš tikrųjų padedančias kare, manyje kažkas atgijo, ko nejaučiau nuo tada, kai dingo Denis. Viltis ir džiaugsmas. Toks jausmas apima prieš pirmąją dieną koledže ar pradedant naują darbą. Ta kino kronika man pasirodė kaip ženklas iš viršaus. Gal ir aš galėčiau padaryti ką nors *tikro* kare, ne vien pakuoti siuntinius vietiniame Jungtinių karių aptarnavimo organizacijų skyriuje. Savanoriaudama Raudonajame Kryžiuje pagerbčiau Denį. Maža to, tai buvo planas, žingsnis į priekį – gal pavyktų išsiaiškinti, kas Deniui nutiko tą dieną, kai buvo numuštas jo lėktuvas. Iškart, vos pažūrėjusi kino kroniką, nusprendžiau kreiptis į Raudonąjį Kryžių, kad priimtų į spurgų automobilių merginų gretas.

Atsistojau, nužvelgiau save veidrodyje ir garsiai tariau savo atspindžiui:

– Šaunuolė, Fiona. Ar manai, kad šie kareiviai *neprimins* tau dingusio sužadėtinio? Ar manai, kad vykti į karą yra tas pats, kas pasivaikščioti parke? Susiimk.

Krūptelėjau: kažkas pabeldė į tualetu duris.

– Fiona! Fi? Ar kalbi su savim? Atidaryk duris, – atpažinau kimų Vivės balsą.

– Fiona, žinome, kad tu ten, – spigiu balsu šūktelėjo Dotė. – Atidaryk duris.

Nusišluosčiau ašaras ir atkabinusi duris pamačiau kitapus stovinčias geriausias savo drauges. Viviana dėbtelėjo susiraukusi, skvarbiomis tamsiai mėlynomis akimis įdėmiai tyrinėjo mano veidą. Dotė stovėjo šalia ir spoksojo pro akinius raudonais raginiais rėmeliais, neįstengdama nuslėpti nerimo.

– Jėzau, Fiona, pažvelk į save, – ištarė Vivė, grūdamsi vidun su Dote, ir užrakino duris. – Reikia tave sutvarkyti, kareiviams nebūtina matyti tokią ištinusią ir užsiverkusią. Turime *kelti* jų dvasią, o ne gadinti nuotaiką.

– Hm, taip, būtent, Vive. Kodėl, manai, pasislėpiau tualete? – atsakiau, jai pradėjus pudruoti man veidą.

– Štai, imk lūpdažį. Koralų spalva labai tau tinka, Fi, mano odos atspalviui jis per šviesus, – tarė Dotė, tiesdama man lūpų dažus. – O dabar, kol Vivė tave gražina, gal pasakysi, kas atsitiko? Kaip jautiesi? Kodėl taip staiga pabėgai?

– Atsiprašau, merginos. Tiesiog buvau šalia visų šių kareivių ir mačiau, kaip jie atsiveikina su tais, kuriuos myli. Neme-luosiu: mane tai sujaudino, – pasakiau. – Be to, pamaniau, kad einu iš proto, nes pasirodė, kad denyje virš mūsų *buvo* Denis. Nepraėjo metai, kai jis... kai jis dingo... Dieve... Visa tai mane sukrėtė... Mes nebe mokymuose Kolumbijos apygardoje, mes laive į Angliją... į *karą*. Aš stengiausi, norėjau pasakyti, maniau, būsiu stipri, bet dabar? Visko per daug.

– Brangioji, prisėsk. Mums reikia pasikalbėti, – tarė Vivė, nuslysdama siena po iliuminatoriumi, iš kišenės išsitraukė pakelį „Chesterfield“ ir prisidegė cigaretę.

– Vive, tikrai ketini čia užsirūkyti? – paklausė Dotė, ji pamojavo sau prieš veidą ranka ir susiraukė. – Ar to nedraudžia taisyklės? Nerūkyti, kol esi su uniforma?

– O kas ketina mane paskūsti? – nusišaipė Vivė ir mirktelėjo.

Dotė atsiduso ir prisėdo prie priešingos sienos, aš pritūpiau šalia jos.

– Rūkysi? – paklausė Vivė. – Tai nuramins nervus.

Papurčiau galvą. Dotė paplekšnojo man per petį ir pasakė:

– Fiona, mieloji, tikrai? Buvai tokia stipri, tai... na, šiek tiek keista, tiesą sakant. Buvai tokia rami.

Vivė linktelėjo ir užsitraukė.

– Dotė teisi, Fi, – pasakė ji. – Sužadėtinį praradai spalį ir kelis pastaruosius mėnesius beveik apie jį nekalbėjai, net kai paklausdavome. Tik veržei į priekį. Net stebėjaisi, kad iki šiol taip laikeisi, kol įlipai į šį laivą.

– Jis dingo, ne žuvo, – pasakiau. – Noriu būti visiškai jums atvira, nes jūs geriausios draugės ir be jūsų nebūčiau to padariusi – pateikusi prašymo ar baigusi mokymų, atsidūrusi šiame laive. Denis dingo. Veikiausiai jis... jis galbūt žuvęs, bet dėl to ir negalėdavau užmigti naktimis – nes dėl *nieko* nesu tikra. Tiesą ta, kad noriu rasti atsakymus ar galbūt net *jį*. Žinau, skamba beprotiškai, vien kalbant apie tai... bet nežinau, ar įstengsiu pragyventi likusį gyvenimą su tuo „mūšyje dingo be žinios“. Dabar jūs žinote. Mes čia dėl daugelio priežasčių, bet *manoji*? Noriu pamėginti surasti Denį.

– Vive, tu skolinga man penkis dolerius, – pasakė Dotė niuktelėdama draugę koja.

– Ką? – paklausiau netikėdama, vyliausi kitokios reakcijos į savo išpažintį. – Palauk... jūs dėl to lažinotės?

– Taip, ir aš skolinga Dotei, – nusijuokė Vivė. – Fiona. Prašau. Mes draugaujame nuo pirmos koledžo dienos. Nori tikėk, nori ne, pažįstame tave kaip nuluptą. Dotė neabejojo, kodėl tam ryžaisi.

– Prakeikimas, maniau einanti iš proto, kai tame denyje pamačiau Denį. Ir šiek tiek praradau pusiausvyrą, kai dabar mes iš tikrųjų pakeliui.

– Žinoma, kad tu nerviniesi ir vis dar sielvartauji, – Vivia-na pažvelgė man į akis. – Brangioji, neprivalai visą laiką būti stipri. Kartkartėmis gali duoti valią jausmams... tik stenkis ne kareivių akyse, gerai?

– Niekada matant kareiviams, – sutikau. – Dieve, kai kurie jų dar visai vaikai.

– Girdėjau kalbantis vieną būrelį, jie tik prieš mėnesį baigė mokyklą, – pridūrė Dotė, kramsnodama plaukų sruogą. – *Vidurinę*. Ir aš pakartosiu Vivės žodžius: mes čia dėl tavęs. Tau nereikia slapstyti, kaip elgeisi kelis pastaruosius mėnesius. Kartu viską ištvėrsime. Visos mes nervinamės.

– Aš nesinervinu, – atsakė Vivė, užgesindama į grindis cigaretę, visur pasklido pelenai.

– Baik, Vive, pati žinai, kad *nerviniesi*, – paprieštaravo Dotė. – Bent jau aš tikrai nervinuosi ir dėl daugelio priežasčių, nes nelabai mėgstu bendrauti kaip tu ar Vivė. Tikriausiai per asmeninį pokalbį vos atitikau reikalavimus. Jei galop nebūčiau išsitraukusi savo gitaros, jie tikrai būtų man atsakę.

Dotė buvo teisi. Ji nebuvo „bendraujanti, draugiška“ mergina, kokių ieškojo Raudonasis Kryžius. Kada nors jai teks kalbėtis su kareiviais ir skambinti gitara, ne tik maloniai šypsotis ir rausti.

– Bet suprantu, kad ieškai atsakymų apie Denį, – kalbėjo

Dotė. – Mes trise esame čia dėl daugybės priežasčių, apie kurias kalbėjome.

– Ji teisi, – pridūrė Vivė. – Mums visoms to reikia. Buvo taip apmaudu žiūrėti, kaip Denis ir Dotės brolis, visi mūsų draugai – *mūsų amžiaus* vaikinai – išplaukia į karą ir mes niekuo negalime jiems padėti, tik pakuoti pagalbos siuntinius ir tiekti kvailas dešreles karių aptarnavimo organizacijoje.

– Kaip pati pasakei, Fiona, jei Denis paaukojo karui savo gyvybę, tu gali...

– Galiu paaukoti metus. Žinau, – pasakiau atsidususi.

Galiu paaukoti metus. Žinojau, kad daugiau nė dienos neištersiu gyvendama su tėvais bei seserimis ir gailėdamasi savęs. Ir dirbdama merijoje, kur visi varstė mane gailėstingais žvilgsniais.

– Ir jei būtume ilgiau laukusios, karas baigtųsi, – pasakė Dotė. – Net jei ne, abejoju, ar Raudonasis Kryžius Bostone vėl rinktų merginas spurgų automobiliams. Turėjome pasinaudoti suteikta galimybe.

– Mes ir pasinaudojome, – tarė Vivė. – Pasirengusios ar ne, mes pakeliui į Angliją. Kad galėtume dirbti šį darbą, ką tik baigėme šešių savaitių mokymus. Dėl Dievo, turėjau išmokti žaisti badmintoną! Kelio atgal nėra.

– Žinau, Vive. Atleisk, kad trumpam tai pamiršau, – pasakiau ir pamažu aprimau, nes ji buvo teisi. – Juk nešoksiu dabar per bortą. Ir apsaugok Dieve, jei tu neturėsi galimybės pademonstruoti naujų savo badmintono įgūdžių.

– Ir atmink, – pridūrė Dotė, pasitaisydama kepuraitę, – tai, kad mus atrinko, tikrai labai svarbu. Kažkokia mergina man sakė, kad tokių laimingųjų tik viena iš šešių. Viena iš *šešių*. Iškentėjome tuos pokalbius ir išlaikėme egzaminus – tai garbinga užduotis.

– Ir iš dalies turėtų būti *linksma*, juk supranti, – pridūrė Vivė. – Kelionė, nuotyčiai, pirmąkart apsilankysime Europoje, apskritai pirmąkart kur nors išvyksime – ir dar visos trise! Kada pastarąjį kartą leidai sau pasilinksminti, Fiona?

– Žinau, žinau. Ačiū, kad priminėte, – pasakiau ir abiem nusišypsojau. – Tai nauja pradžia, kurios man būtinai reikėjo.

– Visiškai teisingai, – mirktelėjo Vivė, atsistojo ir įmetė nuorūką į tualetą. Dotė irgi pašoko, sugriebė mane už rankų ir trūktelėjo nuo grindų.

Trise susispietėme prie veidrodžio ir paskubomis apsižiūrėjome. Visiškos priešingybės. Dotė smulkutė, tamsaus gymio, rausvais skruostais ir vešliais juodais plaukais, kaip ir visa jos portugališka šeima. Akiniai tik išryškino dideles tamsias akis. Vivė visai kitokia: aukšta, kaštoninėmis garbanomis, išsišovusiais skruostikauliais ir putliomis lūpomis. Aš neabejotinai buvau blyškiausia iš visų, žalsvomis akimis ir strazdanota nosimi.

– Pasitaisyk kepuraitę, Fiona, kad išlįstų šviesesni plaukai, – pasakė Dotė. Mano plaukai šviesiai rudi, bet priekyje turėjau visiškai šviesių plaukų sruogą.

– Gal užleisti juos ant patinusių akių, kad niekas negalėtų pasakyti, jog verčiau, – pasakiau ir susiraukiau, žvelgdama į savo atspindį.

Visos staiga krūptelėjome: kažkas ėmė stipriai daužyti į duris ir išgirdome balsą:

– Aūū! Bostone? Jūs ten? Čia Blanša.

– Lyg neatspėtume iš akcento, – pasakiau atidarydama duris ir išvydau Blanšą Diumon, karštakošę iš Naujojo Orleano, puikaus sudėjimo, šviesiaplaukę ir greitakalbę. Susipažinome su ja mokymuose Kolumbijos apygardoje.

– Man pasirodė, kad jūs pasukote čia, – tarė Blanša, pažvelgusi į mane kilstelėjo antakius. – Mieloji, kaip jautiesi? Atrodai prastai.

– Viskas jai gerai, – sumelavo Vivė, mums sprunkant iš tualetu.

Blanša tarp mūsų, Raudonojo Kryžiaus naujokių, garsėjo kaip liežuvautoja.

– Na, – tarstelėjo neįtikinta Blanša. – Beje, mes su keliomis merginomis traukiame į karininkų dieną – jie vadina ją „Paukščių narvu“. Ten yra baras, klubas ir pianinas. Norite prisidėti? Jums reikės tos raudonos tapatybės kortelės, kurią mums visoms davė, ten įleidžiami tik aukštesnio nei kapitono rango karininkai ir Raudonojo Kryžiaus merginos.

– Žinoma, – atsakė Vivė. – Manau, prieš karą visoms neprošal išlenkti taurelę. Ei, Dote, tu galėtum paskambinti pianinu! Arba pasiimk iš kajutės gitarą!

– Hm... ne, gal kitą kartą, – pasakė Dotė ir vėl nuraudo vien pagalvojusi, kad reikės pasirodyti kur nors kitur, ne pradinėje mokykloje, kur ji dirbo mokytoja.

– Gerai, eime! – šūktelėjo Blanša, lipdama laiptais į viršų. Vivė su Dote nusekė iš paskos, aš vis dar mindžikavau tualete.

– Tuoju ateisiu, – pasakiau. Abi draugės stabtelėjo ir susirūpinusios pažvelgė į mane.

– Pažadi, Fi? – paklausė Dotė.

– Taip, taip, – atsakiau. – Noriu šiek tiek atsigaiivinti. Na, akys, supranti, – ir bakstelėjau į patinimą po jomis.

– Gerai, iki pasimatymo, – pasakė Dotė ir jos nuėjo.

Grižau į tualetą, atsistočiau prieš veidrodį ir apšlaksčiau patinusias akis šaltu vandeniu. Kyštelėjau ranką į kišenę ir už-

čiuopiau sulankstyta laišką. Paskutinį laišką, gautą iš Denio, prieš jį numušant kažkur virš Vokietijos miškų. Rašytą 1943 metų rugšėjo 8 dieną. Jis dingio be žinios apie spalio 20 dieną. Jo šeima ir aš sužinojome tik po mėnesio. Išsitraukiau laišką iš kišenės ir ėmiau lankstyti, kad perskaityčiau gal tūkstantąjį kartą. Išskleidžiau iki pusės, pamačiau savo vardą, iškeverzotą jo pažįstama, siaubinga rašysena, ir sustojau. Pažvelgiau į veidrodį, iš jo į mane spoksojo patinusios akys. Sulanksčiau laišką ir įkišau kuo giliau į kišenę. Jau mokėjau jį atmintinai, jei perskaitysiu dar kartą, dabar tai nepadės.

– Tu jau į tai įsivėlei, Fiona, – pasakiau savo atspindžiui. – Pasirengusi ar ne, tu jau tai darai.

Pasidažiau Dotės lūpų dažais, dabar į mane žvelgiančios akys turėjo daugiau ryžto ir stiprybės nei įžengiant į tualetą. Laikas į karą. Tikiuosi, rasiu atsakymus. Ir galbūt Denį.

ANTRAS SKYRIUS

1944 metų liepos 19 diena

Miegoti ant siauro dviaukščio gulto mažytėje kajutėje kartu su penkiomis kitomis merginomis reiškė kiekvieną vakarą nugrimzti į neramų snaudulį ir prabusti bet kurią valandą, dažnai iš ryškių, neramių sapnų.

Mes su Deniu sėdėjome ant didelio medvilninio pledo raudonais ir baltais langais, pievelėje šalia Bunkerio kalvos monumento. Buvo nuostabi, nors tvanki rugpjūčio diena, vėjelis atnešė silpną vandenyno už kelių kvartalų kvapą. Po trijų dienų Denis turėjo išvykti į Europą. Abu stengėmės nekreipti dėmesio į šį faktą, nors jis tvyrojo tarp mūsų, neišsakytas ir tvankus kaip vasaros oras.

Denis prigulė ant šono, pasirėmęs alkūne, ir suleido dantis į vieną iš obuolių, kuriuos tądien kiek anksčiau nupirkau iš gatvės prekeivio. Prisidengiau akis, kad geriau jį matyčiau – metro aštuoniasdešimties vaikiną ilgomis atletiškomis galūnėmis, su duobutėmis skruostuose ir migdolinėmis mėlynėmis akimis, jo šviesūs, kone balti plaukai jau buvo pakirpti kariškai. Vis dar mačiau jame tą ištiesusį, nerangų devyniolikmetį, kurį įsimylėjau antrame koledžo kurse, bet širdyje darėsi vis sunkiau. Jis pažvelgė į mane ir nusišypsojo, perbraukė pirštu per nuogą mano ranką, ir oda pašiurpo.

– Kaip tu, Fi? – paklausė tyliai staiga surimtėdamas, duobutės skruostuose išnyko.

– Aš... man viskas gerai, – sumelavau. – Tai geriausias šeštadienis, kokį prisimenu. Betė Greibl* vaidino taip nuostabiai, kaip ir tikėjau „Konio saloje“**. Man buvo labai smagu vaikščioti po Šv. Antano muge, valgyti gardžią picą ir ragelius su įdaru, kol jau nebetilpo, o dabar sėdėti čia ir šildytis nuostabioje vasaros popiečio saulėje... Ko dar galėčiau norėti?

Denis vis dar rimtai žvelgė į mane.

– Brangioji, diena buvo nuostabi, pati geriausia, bet mes negalime ignoruoti fakto, kad aš išvykstu.

Tas sunkumas po širdimi. Pažvelgiau jam į veidą ir atsidusau.

– Žinau, – atsakiau. – Viskas gerai. Aš susitvarkysiu. Siaubingai tavęs ilgėsiuosi, jau ilgiuosi, jei tai tik įmanoma. Bet man vis tiek geriau. Juk ne aš iškeliauju per pusę pasaulio kariauti. Kaip *tu* jautiesi?

Priguliau ant šono priešais jį ir taip pat pasirėmiau alkūne, susiglosčiau sijoną žaliais ir baltais langeliais ir pasikišau po savimi, kad neišpūstų vėjelis.

– Pasirengęs, koks visada buvau, – atsakė Denis dėdamas ant žolės obuolio graužtuką, tada suėmė mane už rankos. – Mokymai baigti. Taip turi pasielgti kiekvienas mano amžiaus vaikinai... – jis spustelėjo man ranką ir pažvelgė į akis. – Sunkiausia palikti tave, – Denis pasilenkė ir stipriai mane pabučiavo.

– Daug dirbsiu, – pasakiau ir nenoriai atsitraukiau, jei kartais pro šalį eitų mano mama ar kuri nors iš jos draugų. – Juk žinai, kad merijoje nėra nė vienos ramios minutės, dienos

* Betty Grable, amerikiečių aktorė, šokėja ir dainininkė.

** 1943 m. filmas, vienas garsiausių, kuriame vaidino Betty Grable.

lėkte pralekia. Meras Tobinas kiekvieną minutę užkrauna vis daugiau darbų.

Aišku, padėsiu mamai ir tėčiui prižiūrėti jaunesnes seses. Pastaruoju metu dvynukės veda mamą iš proto. Ak, tiesa, Dotė, Vivė ir aš ketiname savanoriauti karių aptarnavimo organizacijoje Čarlstaune...

– Tik jau neleisk kitiems kareiviams tavęs pavogti, kol būsiu toli, – pasakė jis.

– To niekada nenutiks, – atrėžiau ir žaismingai jį niuktelėjau. – Duosiu aiškiai suprasti, jog esu susižadėjusi. Be to, jie visi versis per galvą, kad pelnytų Vivės dėmesį. Ir Dotės, nes manys, kad ji tik apsimeta drovi, o iš tikrųjų vaidina sunkiai pasiekimą.

– Jūsų trijulė pati gali būti bėda, kai visos kartu, – išsišiepė jis. – Turiu prieš išvykdamas su tomis dviem pasikalbėti.

– Nori pasakyti, jog drauge mes galime būti tikrai *pašėlusios*? – paklausiau.

Denis vėl rimtai pažvelgė į mane.

– Kas yra? – pasakiau, paglostydama jam skruostą.

– Stengiuosi įsiminti nuostabų tavo veidą. Strazdanas ir akis, jų atspalvis keičiasi mainantis orui. Šviesių plaukų sruogą priekyje, kurią vis stengiesi nubraukti nuo akių. Aš taip pasiilgsiu tavo veido.

– Aš irgi pasiilgsiu tavojo, – atsakiau staiga pajutusi, kaip suspaudžia krūtinę ir akyse pritvinksta ašarų. – Labai, – pasilenkiau ir vėl jį pabučiavau, tankiai mirksėdama, kad neprapliupčiau verkti.

– Fiona, – sušnibždėjo jis. Lietėmės nosimis. – Turime pakalbėti apie galimybes... jei man ten kas nors nutiktų...

– Ne, – atsakiau sėsdamasi, jo žodžiai žeidė kone fiziškai. –

Nieko ten tau nenutiks. Jaučiu širdimi. Tu grįši... kiek vėliau nei po metų... ir mes susituoksime, aš *pagaliau* išsikraustysiu iš tėvų namų ir mes pradėsime gyventi kartu. Tu baigsi teisės mokyklą, tapsi apygardos prokuroru, kaip visada svajojai. Pas-kui mes susilauksime vaikų, gal nusipirksime nedidelį namelį šalia Bostono. Ir galop įsigysime porą Bostono terjerų...

Denis tylėjo. Žvelgė už monumento į kažką, ko negalėjau matyti.

– Aš rimtai. Tau viskas bus gerai. O jei nebus gerai, prisiekiu Dievu, persikelsiu per vandenyną ir pati tave susirasiu... – Jis vis dar tylėjo, todėl kalbėjau toliau. – Šis karas turi... juk jis greitai baigsis, ar ne? Jis negali... – Mane pertraukė garsus, pratis sirenos garsas. – Kas tai?

– Iki pasimatymo, – tarė Denis, taip sakydavo visuomet, kai atsisveikindavome.

Taip vadinosi ir jo mėgstama daina. Jis vėl pažvelgė į mane ir taip stipriai suspaudė ranką, tarsi ji būtų paskutinis jo laikomas daiktas.

– Kodėl tai pasakei?

Vėl sugaudė sirena.

Krūptelėjusi staigiai atsisėdau ir atsimerkiau, vos neatsitrenkiau galva į gultą virš manęs. Kaukė „Karalienės Elžbietos“ rūko sirena, mažytėje kajutėje šalia manęs tyliai knarkė bent dvi iš mūsų šešių. Atsidusau ir pakėliau galvą į viršutinį gultą, kur miegojo Vivė. Kiekvieną kartą pabUSDavau užklupta blogo sapno apie Denį.

Likau lovoje dar penkiolika minučių, kol supratau, kad jau neužmigsiu. Buvo gerokai po vidurnakčio, bet man reikėjo įkvėpti gryo oro. Pagraibiau po gultu savo uniformos, ji gulėjo tvarkingai sulankstyta šalia spindinčio naujutėlio plieninio

šalmo ir dujokaukės. Gulėdama apsirengiau, susiradau batus ir, atsidariusi kajutės duris, tyliai ištykinau į koridorių.

Koridorius buvo vos apšviestas. Nusprendžiau užlipti iki „Paukščių narvo“, kur su draugėmis praleisdavome daug laiko. Lošdavome kortomis ir dainuodavome akompanuojant pianinui. Keli iš kareivių buvo visai neblogi muzikantai. Mes su Vive vis dar neįstengėme prikalbėti Dotės pademonstruoti savo talentus.

Užlipau kelias laiptų aikšteles ir mėgavausi tyla, kurią vienodais intervalais pertraukdavo rūko sirena. „Karalienė Elžbieta“ buvo suprojektuota kaip prabangus kruizinis laivas, skirtas apie dviem tūkstančiams keleivių. Pirmos dienos pabaigoje mums pasakė, kad juo į Angliją plaukia penkiolika tūkstančių kareivių ir apie šimtą Raudonojo Kryžiaus merginų. Tai reiškė, kad sausakimšame laive visą laiką buvo triukšminga. Visi dukart per dieną, nustatytomis pamainomis, gaudavo pusėtino maisto. Visą laiką trūko kėdžių, ir nors kareiviai nuolat siūlė užleisti savo vietas, mums jaučiau buvo valgyti ant grindų, kaip iškyloje.

Po dienos bruzdesio ir chaoso mėgavausi vidurnakčio tuštuma ir tyla. Kai užlipau laiptais iki karininkų denio, akimirka stabtelėjau ir įsiklausiau. Išgirdau, jog kažkas bare groja pianinu. Nužingsniavau to garso link, stipriau siausdamasi švarką. Naktis buvo vėsi, be žvaigždžių, laivą gaubė rūkas. Priėjusi arčiau, išvydau prie pianino sėdintį kareivį užmerktomis akimis, visiškai panirusį į muziką. Ant suolelio šalia jo peleninėje gulėjo smilkstanti cigaretė ir pakelis „Lucky Strike“. Atpažinau jį iš rudų plaukų, kelis vakarus prieš tai jis skambino pianinu užstalės dainas, ir didžiulė karininkų ir Raudonojo Kryžiaus merginų minia dainavo. Vakaro pabaigoje alus vis

dar liejosi, ir dainos „Roll Me Over in the Clover“* versija darėsi vis nešvankesnė.

Atidariau baro duris ir įėjau, atsisėdau ant vienos iš didžiulių ruda oda trauktų kėdžių ir, parietusi po savimi kojas, ėmiau klausytis. Atsidavė išsivadėjusiu alumi ir niekad neišsivėdinančiais cigarečių dūmais. Prie staliuko kitame kampe keli karininkai lošė kortomis, jie man linktelėjo ir nusišypsojo.

Kareivis skambino pianinu, tarsi paniręs į transą. Džiazas. Žinojau šį kūrinį. Baigęs pianistas atsisuko ir pažvelgė į mane vos pastebimai šypsodamasis. Jo akys buvo rudos ir šiltos.

– Laive tiek mažai moterų, kad išvydęs jus pamaniau matęs vaiduoklį.

– „Žydroji rapsodija“**? – nusišypsojau ir aš.

– Taip, – atsakė jis. – Nuostabi. Vienintelė tokia.

– Atleiskite, kad sutrukdžiau jums groti, – atsiprašiau. – Negalėjau užmigti ir atėjau įkvėpti oro.

Jis numojo ranka ir užsitraukė cigaretę.

– Puiku. Ateinu čia kiekvieną naktį. Man patinka tylą. Tik šiame laive jos nedaug.

– Tas tiesa, – tariau linktelėjusi.

– Patinka „Krueger’s“? – paklausė, pasilenkė ir, ištraukęs iš po suolo alaus skardinę, pasiūlė man. – Barmenas jau nedirba, bet mums, naktinėms pelėdoms, paliko kelias pakuotes.

– Kodėl ne? – atsakiau gūžtelėjusi, paėmiau skardinę ir atidariau. – Ačiū. Gal padės man užmigti, – ir gurkštelėjusi pridūriau: – Jūs puikiai skambinate. Ar esate profesionalas?

* Vulgarus turinio daina, populiori Antrojo pasaulinio karo metais.

** „Rhapsody in Blue“, vienas žinomiausių George'o Gershwin'o kūrinių.

– Taip, dėkui, – atsakė jis. – Aš svingo orkestro Čikagoje vadovas... buvau prieš visą šią suirutę. O jūs grojate?

– Ne, bet mano draugė Dotė, ji čia su manimi, skambina pianinu ir gitara. Ji nepaprastai talentinga. Visą savaitę mėgino įkalbėti ją pagroti, bet ji labai drovi, – pasakiau. – Mes su draugėmis mėgstame svingą, mėgstame didžiulius orkestrus. Beje, aš Fiona. Fiona Dening.

– Malonu susipažinti, Fiona. Aš Džo Brandonas, – prisistatė ir paspaudė man ranką. – Kaip suprantu, jūs viena iš Raudonojo Kryžiaus merginų?

– Taip, – atsakiau.

– Ką ten veiksite? Ar dar nežinote? – paklausė jis.

– Mano draugės Vivė bei Dotė ir aš dirbsime viename tu spurgų automobilių... Kolumbijos apygardoje jie sakė, kad tikriausiai mus išsiųs į Prancūziją. Londone bus mokymai, truks porą savaitių, tada paskirs oficialiai. O jūs?

– 28-osios pėstininkų divizijos kapitonas, – pasakė jis, prisidegdamas naują cigaretę. Jo pirštai ilgi. Tokiais tik ir skambinti pianinu. – Tikėkite ar ne, bet ketinu ir ten vadovauti orkestrui.

– Tikiu, matydama, kaip grojate, – pasakiau. – Gal mes su draugėmis kada išgirsime jūsų orkestrą.

– Galbūt, – atsakė jis, nusišypsodamas nuo tos minties. – Iš kur jūs, Fiona Dening?

Būtent taip visą savaitę prasidėdavo pokalbiai ant denio. „Iš kur jūs?“ „Kuo užsiimate?“ „Kur trauksite nuvykę?“

– Aš iš Bostono, – pasisakiau.

– A... „Red Sox“^{*} gerbėja?

* Profesionali amerikiečių beisbolo komanda, įsikūrusi Bostone.

– Žinoma, – atsakiau. – „Cubs“^{*} aistruolis?
– Juokaujate? Nuo gimimo, – atsakė jis. – Kuo užsiimate Bostone?

– Dirbu – *dirbau* – padėjėja merijoje, – pasakiau.

– Patiko?

– Tiesą sakant, taip. Puikiai išmaniau savo darbą, – pasigyriau ir prisiminiau savo bendradarbes, visas biuro merginas, kurios taip palaikė mane Deniui dingus. – Tempas beprotiškas ir kiekvieną dieną kas nors naujo, tai viena krizė, tai kita. Bet laikas bėgte prabėgdavo ir žmonės, su kuriais dirbau, buvo mieli. Meras Tobinas geras viršininkas. Ne tobulas, bet sąžiningas.

– Tai kas privertė jus ryžtis šiam žingsniui? – paklausė jis. – Noriu pasakyti, aš *privalėjau*. Vaikiniai neturi pasirinkimo. Man visuomet padaro įspūdį, kai sutinku merginas kaip jūs, kurios *nori* vykti į karą. Kodėl jūs – ir dvi jūsų draugės, taip sakėte? Kodėl, merginos, taip nusprendėte?

Nuščiuvusi pažvelgiau į jį. Dar vienas išbandymas. Nuo savaitės pradžios atsakinėjau į šį klausimą dešimtis kartų. Nejau turėsiu pasidalyti savo istorija su laive sutiktais kareiviais? Nurijau širdgėlą. Ne tam buvau išrinkta spurgų automobilių mergina, kad pasakočiau kareiviams liūdną savo istoriją. Aš čia tam, kad padėčiau jiems iškęsti karą, o ne priminti apie jo siaubus.

– Taip, su manimi dvi geriausios mano daugės nuo Bostono pedagoginio koledžo laikų. Matant, kiek daug iš mūsų draugų ir šeimų, kiek mūsų amžiaus vaikinių vyksta atlikti savo pareigos, atrodo neteisinga ilgiau likti nuošaly. Neseniai apsi-

* Čikagos beisbolo komanda.

lankėme dieniniame spektaklyje ir pamatėme kino kroniką apie Raudonojo Kryžiaus merginas, padedančias kareiviams Europoje ir Afrikoje, ir apsisprendėme. Trise padavėme prašymus. Mano draugė Vivė iš pat pradžių buvo optimistiškai nusiteikusi. Jai patinka menas, dizainas, praėjusiais metais ji įsidarbino garsioje reklamos agentūroje Bostono centre, bet jie neleido jai nieko daryti, tik virti kavą. Taigi Vivė nusprendė, kad jei jau vis tiek nešioja kavą ir spurgas, geriau kareiviams.

Bet droviąją mano draugę Dotę reikėjo įtikinti. Ji muzikos mokytoja pradinėje mokykloje Bek Bėjuje*. Jai patiko darbas, mylėjo vaikus, tad nebuvo tikra, ar nori juos palikti. Tik mintis apie mane ir Vivę, keliaujančias po pasaulį be jos, privertė galop pakeisti nuomonę. Be to, jos brolis tarnauja Ramiojo vandenyno karinių veiksmų teritorijoje. Nemažai mūsų draugų iš koledžo irgi kariauja. Tiesiog pamanėme, kad tai puiki proga... Atleiskite, kalbu padrikai... – pajutau, kaip kaista skruostai, ir gurkštelėjau alaus.

– Ne, tai aš paklausiau. Buvo smalsu, – pasakė jis. – Visi tu rime šiame kare draugų ir šeimos narių... – pridūrė, perbraukdamas pirštais per trumpai kirptus plaukus, paskui parodė į mane. – Lažinuosi, kad jūsų brangusis irgi ten? Ramiajame vandenyne ar galbūt Afrikoje? Tikrai turite vaikną, tokia mela mergina kaip jūs.

Sirena nutraukė jo komplimentą.

Vyliausi, kad jis nepastebėjo mano veidu šmėstelėjusio šešelio. Papurčiau galvą, gal šimtąjį kartą, ir atsakiau:

– Dėkoju, bet ne. Tik norėjome keliauti drauge ir būti nau-

* Bostono rajonas.

dingos – pamanėme, jei priimtų visas tris, būtų nuostabu! O jūs? Ar namuose jūsų kas nors laukia? – nekantravau pakeisti temą.

– Taip, – atsakė jis, šįkart nusišypsodamas dar plačiau. – Merė Džeinė Ebot. Ji anglų kalbos mokytoja, su nuostabiausiomis rudomis akimis, kokias kada matėte. Norite pažiūrėti nutrauką? – jis jau kišo ranką į kišenę.

– Žinoma, – atsakiau, jis jau tiesė man nuotrauką. Stulbinančios merginos kaštoniniais plaukais didžiulėmis akimis. Vilkėjo nériniuotą suknelę ir šypsojosi į objektyvą.

– Ji labai graži, – pasakiau.

– Taip, – atsiduso jis. – Ir gal ištis manęs lauks.

– O jūs abejojate? – paklausiau susiraukdama.

– Šiek tiek, – atsakė jis ir šypsena išblėso. – Girdėjau daug visokių istorijų. Vaikiniai nuolat gauna laiškus, kuriuose rašoma, kad jų merginos susižadėjo ar net *ištekėjo* už kito.

– Nuojauta man sako, kad ji jūsų sulauks, – pasakiau. Norėjau, kad šiam dailiam ir maloniam muzikantui pasisektų. – Nemanau, kad jums yra ko nerimauti.

– Ačiū, – padėkojo jis, nors ir neįtikintas. Nudelbė akis ir užgavo pirštais kelis klavišus.

Ir vėl pradėjo groti, keli kareiviai dėkingi pažvelgė jo pusėn. „Moonlight Cocktail“, daina, kurią prieš porą metų nepaprastai išpopuliarino Gleno Milerio orkestras. Viena mano mėgstamiausių, žiūrėjau, kaip jis užsimerkia ir ištirpsta muzikoje. Nežinau, kas paveikė, melodija ar alus, bet aš atsipalaidavau, kol sirena vėl privertė krūptelėti.

– Gerai, eisiu į lovą ir pamėginsiu užmigti, nors nesutikra, – pasakiau jam baigus groti. – Nepaisydama rūko sirenos ir knarkiančios draugės Vivės... tiesa, manau, kad šiandakt

tikrai girdėjau po mūsų kajutę šmirinėjančią pelę. Fui, – susiraukiau.

Džo nusijuokė.

– Sėkmės, Fiona Dening. Buvo malonu susipažinti.

Man pakilus jis taip pat atsistojo ir paspaudė man ranką.

– Man irgi, Džo. Ačiū už alų. Jei nesusitiksime kitas porą dienų, iki kol išlipsime, linkiu visa ko geriausio, – pasakiau.

– Ačiū, – jis nusišypsojo ir, man pasisukus eiti, atidavė pagarbą.

Kai jau buvau bepraverianti duris į dieną, išgirdau šaukiant:

– Fiona!

– Taip! – atsisukau ir pamačiau Džo vis dar stovintį prie pianino. Jis žengė link manęs.

– Kuo jis vardu? – paklausė, pakreipdamas į šoną galvą.

– Kas? – sutrikau. Jaučiau, kaip kaista skruostai.

– Jūsų vaikas, tas, apie kurį nenorėjote kalbėti. Kuo jis vardu? Viskas gerai, galite man pasakyti. Šis karas trunka užtektinai, kad galėčiau suprasti... suprasti, jog kas nors neteko artimo žmogaus.

– Jis vardu... aš... jo vardas buvo... yra... – niekada nežinojau, kaip jį vadinti. Jis praeitis ar dabartis? Jis dingo be žinios, bet ar mirė? – Denis. Denis Barkeris. Jis mano sužadėtinis, – ištariau galiausiai. – Jis oro pajėgų, 338-osios artilerijos eskadrilės jaunesnysis leitenantas. Jis... dingo be žinios praėjusių metų spalį. Kažkur Vokietijoje. Aš sužinojau lapkričio pabaigoje, – giliai atsidusau. Taip palengvėjo kam nors išsipasakojus, kai visą savaitę taip saugojau savo paslaptį. Išpažinusi širdgėlą pasijutau geriau.

– Dingo be žinios... man labai gaila, – pasakė jis. – Ar daugiau ką girdėjote? Ar žinote...

– Jis net nesusimąstė. Tiesiog nubėgo ten. Kaip, po galais, žmogus tampa toks drąsus?

– Nežinau, – atsakiau. – Manau, kare išryškėja žmonių drąsa, kurios jie nė nemanė turį.

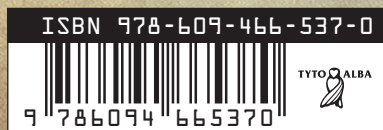
Sharon Jacobs nuotr.

JANE HEALEY (Džeinė Hyli) – amerikiečių rašytoja, dievinanti istorinius romanus. Metusi darbą aukštųjų technologijų srityje ėmė rašyti knygas, kuriose atskleidžia mažai žinomą moterų indėlį į istoriją. Naujausiame romane „Merginos iš Bostono“ ji pasakoja apie Raudonojo Kryžiaus savanores, kurių nuopelnai Antrajame pasauliniame kare dažnai užmiršami.

1944-ieji, Bostonas. Fiona Dening jau susiplanavusi ateitį: ji dirbs merijoje, ištekęs už sužadėtinio, šiam grįžus iš karo, ir gyvens priemiestyje. Bet žinia, kad sužadėtinio lėktuvas numuštas virš Vokietijos, o pats jis laikomas dingusiu, visas viltis sugriauna. Fiona nutaria prisidėti prie Raudonojo Kryžiaus savanorių ir taip galbūt sužinoti mylimojo likimą. Kartu pasikviečia ir dvi drauges: viliokę Vivę, kuri su malonumu meta nuobodų sekretorės darbą, ir drovią muzikos mokytoją Dotę, kurios talentai neabejotinai pradžiugins karių širdis ir įkvėps jiems vilties. Tačiau jokie mokymai negalėjo jų paruošti tam, ką teks ištverti atsidūrus priešakinėse linijose. Pamažu jos supras, kas iš tikrųjų jas atvedė į frontą. Jų laukia gražiausios ir galbūt baisiausios akimirkos gyvenime...

Bet ši istorija ne apie karo siaubą, o apie šviesą ir viltį. Apie meilę ir draugystę, padedančią ištverti bet kuriuos išbandymus, apie pasiaukojimą ir tvirtybę sunkiausiomis akimirkomis. Šis romanas – duoklė Raudonojo Kryžiaus savanorėms, kurios savo šypsenomis stengėsi praskaidrinti karo neviltį.

Remdamasi išlikusiais dienoraščiais, laiškais ir įrašais, Jane Healey sukūrė šiltą ir autentišką pasakojimą apie merginų, Raudonojo Kryžiaus savanorių, darbą. Jos ne tik tiekė kariams kavą, spurgas, bet ir kėlė ūpą, bent trumpam stengėsi sukurti namų atmosferą. Paguosti. Padėti užsimiršti. Jaukiai sėdint ant sofos sunku net įsivaizduoti, ką kasdien gyvybe rizikuojantiems kariams galėjo reikšti šiltos kavos kvapas ar tiesiog šypseną, kokia svarbi ta džiaugsmo kibirkštelė, kai aplinkui švilpia kulkos ir sprogstą bombos...

Pirkite internetu
www.tytoalba.lt